

tento provozuje obchody, nýbrž z e s k r i p t u r n í h o a k t u též jeho manželka Franci F-ová jako s p o l u p ř í j a t e l k a směnky rukou společnou a nedílnou, pročež není oprávněna námitka, že, i kdyby škoda ze zfalšování šeku stihala Eugena F-a, ručil by směnečně pouze on.

Čís. 2354.

Nelze se domáhati splnění směnečného závazku, jemuž sloužilo za základ právní jednání nicotné.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 253 23.)

Na podzim roku 1918 zavázal se žalobce žalovanému, že dodá mu obilí, a zakoupil proto u různých rolníků 21 q pšenice asi za 14.000 K, dodal je žalovanému, tento se zavázal, že dodá za ně žalobci cihly za 14.700 K, dne 10. května 1920 bylo pak mezi stranami ujednáno, že žalovaný zaplatí do určité doby jako kupní cenu za pšenici 14.700 Kč, a žalovaný vystavil žalobci směnku, o níž jde. Směnečný platební příkaz byl o b ě m a n í ž š í m i s o u d y zachován v platnosti. N e j v y š š í s o u d směnečný platební příkaz zrušil.

D ů v o d y:

Zjištěné skutečnosti vylučují žalobní nárok. Právní jednání bylo neplatné, nicotné, mezi stranami nedošlo a dojít nemohlo k platné a závazné smlouvě, a neplatnost tato přenesla se i na směnečný závazek žalovaného, pokud je uplatňován proti němu žalobcem jako druhou smluvní stranou (čl. 82 směn. ř.). Prodej obilí byl tehdy jako každá jiná dispozice zakázán nařízením ze dne 17. července 1918, čís. 16 ř. zák. a nemohl se proto platně státi. Dle zjištění není pochybnosti o tom, že šlo o obilí tuzemské a ne cizozemské, a není třeba řízení v tomto směru doplniti. Neplatno je jednání to i proto, že žalobce, povoláním řezník a hostinský, koupil obilí od výrobců a prodal je dále se ziskem asi 700 K. Tím dopustil se nedovolených pletich podle nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., podmiňujících neplatnost jednání, k níž bylo by přihlédnouti i z moci úřední. Není proto třeba uvažovati dále i o tom, zda požadovaná kupní cena je přiměřená. Odvolací soud mylně poukazuje na ochranu zásady věrnosti a víry, ježto jde o jednání, přičítací se právu, tehdy platnému. Nicotnost právního jednání není napravena tím, že jednání žalovaného odporuje všeobecným názorům o důvěře v dané slovo. Žalobce, prodávaje žalovanému na úvěr obilí, měl si při nejmenším býti vědom toho, že pro žalovaného nevzniká tím žalovatelný závazek, a musí proto nésti následky svého jednání.

Čís. 2355.

Rozlukový zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.

Pojem zlomyslného opuštění.

V návrhu opuštěného manžela, by vyzván byl druhý manžel k návratu do manželského společenství, nutno uvést i a osvědčiti okolnosti, opodstatňující závěr, že jde o opuštění zlomyslné.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, R II 40 23.)

Návrh manžela, by jeho manželka, byla podle Šu 13 c) rozl. zák. soudně vyzvána k návratu do manželského společenství, byl o b ě m a n i ž š í m i s o u d y z a m i t n u t, r e k u r s n í m s o u d e m z d ů v o d ů: Aby byl mohl první soud vyzvati manželku stěžovatelovu k návratu do manželského společenství, které prý zlomyslně opustila, byl by musil stěžovatel dle čl. I. a) (3) vládního nařízení ze dne 17. června 1919, čís. 362 sb. z. a n. příčiny, proč ho manželka opustila, netoliko uvést, nýbrž i osvědčiti. Tohoto osvědčení stěžovatel nepodal. Žádná ze slyšených přezvědných osob nepotvrdila, že manželka opustila stěžovatele, jak se v návrhu uvádí, proto, že měla k němu odpor a nenávisť a že mu chtěla způsobiti majetkovou újmu tím, že bude nucen po jejím odchodu vynakládati na domácnost více peněz. Nebyl tudíž soudu zjednán podklad, z něhož by mohl seznati, že jde o zlomyslné opuštění, to jest o opuštění proti vůli stěžovatelově a bez dostatečných příčin.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l n a v r h o v a t e l o v u d o v o l a c í m u r e k u r s u.

D ů v o d y:

Stěžovatel vytýká srovnalým usnesením nižších soudů zmatečnost a zřejmý rozpor se spisy, než z důvodů těch nikterak nedoličuje, ba ani neuvádí, v čem je spatřuje, a, ježto ze spisů patrnými nejsou, nelze se jimi věcně obírat. Než ani třetí důvod stížnosti, že napadená usnesení nižších stolic zřejmě odporují zákonu, není opodstatněným. Stěžovatel v návrhu tvrdil, že ho jeho manželka z l o m y s l n ě opustila a domáhá se soudního usnesení po rozumu čl. I. a) (3) nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n., by bylo jeho manželce uloženo, by do šesti měsíců se vrátila do manželského společenství s připomínkou, že jinak bude navrhovatel oprávněn, žalovati o rozluku manželství z důvodu zlomyslného opuštění. Bylo tedy věcí navrhovatele, aby tvrzený důvod zlomyslného opuštění skutkově doličil a osvědčil, že opuštění stalo se skutečně ze zlomyslnosti a že jeho manželka nemá důvodné příčiny pro odpírání návratu k manželskému spoluzití. K pojmu zlomyslného opuštění nepostačuje, jak se stěžovatel domnívá, pouhá skutečnost, že manželka proti jeho vůli od něho odešla a že jeho soukromé výzvy, by se k němu vrátila, neuposlechla, nýbrž jest třeba skutkovými okolnostmi doličiti, že opuštění manželského společenství stalo se manželkou zlomyslně, t. j. bez spravedlivé příčiny, jen aby příkoří manželi způsobila. Stěžovatel však takových skutkových okolností ani v návrhu ani za řízení netvrdil, aniž se nabídl osvědčiti zlomyslné opuštění manželkou, a ježto skutkový základ jeho návrhu, t. j. tvrzení zlomyslného zrušení manželského společenství jeho manželkou doličen nebyl, vyhovují rozhodnutí nižších soudů zákonu a bylo mimořádnou stížností zamítnouti, jelikož tu není podmínek Šu 16 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák.

Čís. 2356.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).